

't Seghen Waert

jaargang 30 aflevering 4

november 2011

verenigingsblad van het Historisch Genootschap
Oud Soetermeer

Contact

't Oude Huis, Dorpsstraat 7, 2712 AB
Zoetermeer, tel. (079) 319 06 83

www.oudsoetermeer.nl
info@oudsoetermeer.nl

't Seghen Waert is een uitgave van
het Historisch Genootschap Oud Soetermeer
ISSN: 1384-7260

Bestuur

dhr. P.P. van Puffelen, voorzitter, voorzitter@oudsoetermeer.nl, tel. 06 55813828
mw. A. de Ruiter-Bouman (ook G.W.Z.), secretaris, secretaris@oudsoetermeer.nl,
tel. 06 51012102

dhr. L. Vlastra, penningmeester, penningmeester@oudsoetermeer.nl, tel. 06 26090299
dhr. F.J. van Spelde (A.W.Z.), mw. E. W. M. van Adrichem (Activiteitencie), dhr. P. van Daal
(I.S.V.), dhr. R. Grootveld, dhr. A. C. J. Vermeulen

Archeologische werkgroep (werkavond dinsdag 20.30-22.00 uur)

dhr. F.J. van Spelde, awz@oudsoetermeer.nl, tel. (079) 361 31 28

Genealogische werkgroep (inloop 1e maandag/maand 20.00-22.00 uur)

mw. M.E. Vijverberg-Kalkema, gwz@oudsoetermeer.nl, tel. (079) 331 65 52

Werkgroep Bewegend Beeld en Geluid

dhr. G. van Doornen, wbbg@oudsoetermeer.nl, tel. (079) 319 01 19

Interviewgroep Sprekend Verleden

dhr. E.W. van den Burg, isv@oudsoetermeer.nl, tel. (079) 316 48 58

Commissie Historisch Erfgoed

dhr. J. van der Velde, che@oudsoetermeer.nl

Commissie Collectie en Archief (open woensdag 14.00-17.00 uur)

dhr. R. Grootveld, collectie@oudsoetermeer.nl, tel. (079) 316 56 54

Activiteitencommissie

mw. E.W.M. van Adrichem, activiteitencommissie@oudsoetermeer.nl, tel. (079) 331 01 73

Leesgroep Lastige Letters

dhr. R. Tousain, paleografie@oudsoetermeer.nl, tel. (079) 316 56 54

Redactie

dhr. P. Drapers, mw. J. de Kler, dhr. R. Tousain, dhr. A. C. J. Vermeulen, dhr. R. Grootveld
redactie@oudsoetermeer.nl

Ledenadministratie

dhr. D. de Kler, ledenadministratie@oudsoetermeer.nl, tel. (079) 331 58 28

Contributie

Lidmaatschap Euro 15,— per jaar, gezins- of jeugd lidmaatschap Euro 7,50
bankrekening 3426901 t.n.v. HGOS

Giften graag op bankrekening 4894624 t.n.v. HGOS

Inhoud

Van de redactie	1
Nieuwe leden	2
Activiteiten	2
Drs. Jan van der Spekprijs	3
Kies The Old Five	5
Toekomst voor de watertoren van Zoetermeer	8
Sprekend Verleden: In gesprek met ir. Jan Sonneveld (deel 1)	14
Aanwinsten voor de collectie	22
200 jaar boerderij Het Buitenbeest	25
De canon van Zuid-Holland	26

Van de redactie

De vorige aflevering van 't Seghen Waert was geheel gewijd aan oplichter en alchemist Syberg. Een aantal lezers heeft laten weten het verhaal heel bijzonder te vinden. Zij hebben er van genoten. De redactie stelt reacties zeer op prijs en daarom moet ook vermeld worden dat er lezers zijn die de voorkeur geven aan een 't Seghen Waert waar meerdere verhalen in staan. Door zo'n 'special' mist men wel het interview met een oudere Zoetermeerder.

De tweede groep komt met deze aflevering weer aan haar trekken. Er is een interview met Jan Sonneveld, geboren in 1933 op een boerderij aan de Zegwaardseweg. Dat interview is zo lang dat het bijna weer tot een 'special' zou leiden. Reden waarom u thans het eerste deel aantreft en in een volgende aflevering het tweede deel. In deze aflevering veel foto's van Zoetermeerse gebouwen en locaties, met een oproep om te laten weten wat u de mooiste historische plek in Zoetermeer vindt.

Uw bijdrage voor de eerste aflevering in 2012 zien wij graag voor 31 januari van dat jaar tegemoet.

Nieuwe leden

We heten de volgende nieuwe leden van harte welkom:

A. Blijleven-du Clou, Zoeterwoude
A.A. van den Bosch, Berkel en Rodenrijs
M. Brinkel-Hendriks, Den Haag
Th. van Deventer, Zoetermeer
R.G. Jelten, Zoetermeer
J. Koot-Spijker, Zoetermeer
A.C. Sas-Erdtman, Rijswijk
A. Vermeer, Zoetermeer

Aanmelden als lid kan via onze website www.oudsoetermeer.nl of per post via Dorpsstraat 7, 2712 AB Zoetermeer. Vermeld uw naam, adres en geboortedatum en of u zich opgeeft als lid, jeugdlid (tot 18 jaar) of gezinslid (tweede op hetzelfde adres).

Activiteiten

Voor alle activiteiten kunt u zich opgeven bij mevrouw F. Brandhorst, tel. (079) 351 70 47.

Woensdag 30 november 2011

Algemene ledenvergadering. Locatie : 't Centrum, Frans Halsstraat 1. Aanvang 20.00 uur.

Maandag 6 februari 2012

Filmavond met oude films over "Zoetermeer, zoals het was in de jaren zestig". Locatie: 't Centrum, Frans Halsstraat 1. Aanvang 20.00 uur. Kosten: Euro 5,-, leden Euro 3,-.

Maandag 5 maart 2012

Lezing over het boterdorp Zoetermeer en "de zuivel" als werkgever, met films en interviews. Locatie: 't Centrum, Frans Halsstraat 1. Aanvang 20.00 uur. Kosten Euro 5,-, leden Euro 3,-.

Drs. Jan van der Spekprijs

In 2001 heeft het bestuur van het Historisch Genootschap Oud Soetermeer de Drs. Jan van der Spekprijs ingesteld. De prijs is vernoemd naar drs. Jan van der Spek (1912 – 2001), oud-voorzitter en erelid van de vereniging. Hij heeft veel betekend voor de geschiedschrijving en monumentenzorg in Zoetermeer. Hij was ondermeer oprichter van de Oudheidkamer en heeft het belang van onderzoek naar de geschiedenis van Zoetermeer onder de aandacht gebracht in een tijd waarin dat niet vanzelfsprekend was.

De Drs. Jan van der Spekprijs wordt elke twee jaar uitgereikt aan een persoon of instelling die zich op een bijzondere wijze heeft ingespannen voor het behoud van het cultureel-historisch erfgoed in Zoetermeer en omgeving. Aan de prijs zijn een geldbedrag en een blijvend aandenken verbonden. In 2002 is de

Botine Koopmans ontvangt de Drs. Jan van der Spekprijs uit handen van Ronald Grootveld.
(Foto Aat Hoogland)

prijs voor het eerst uitgereikt aan de heer Van den Heuvel. Hij kreeg hem voor de fraaie restauratie van zijn woning, een Rijksmonument aan de Voorweg. Daarna is de prijs gewonnen door de heer Sluiter voor de restauratie van het pand Dorpsstraat 111, vervolgens door de eigenaren van Huize Nabij aan de Eerste Stationsstraat. In 2009 kreeg mevrouw Botine Koopmans, ambtenaar Monumentenzorg van Zoetermeer de prijs vanwege haar niet aflatende inzet voor het Zoetermeerse erfgoed.

De leden van het Historisch Genootschap worden hierbij opgeroepen om kandidaten voor de prijs voor te dragen. U kunt tot 31 december personen of instellingen die de prijs volgens u verdienen voordragen bij de Commissie Historisch Erfgoed, Dorpsstraat 7, 2712 AB Zoetermeer of per email: che@oudsoetermeer.nl. Naast de naam van de persoon of de instelling, dient u ook kort te vermelden op welke manier de kandidaat zich voor het behoud van ons erfgoed verdienstelijk heeft gemaakt. Bestuursleden, werkgroepleden en commissieleden van het Genootschap zijn van mededinging uitgesloten.

HENNEKEN BV **Professionele verhuizers van huis uit.**

- Particuliere verhuizingen
- Kantoor- en bedrijfsverhuizingen
- Nationale- en internationale verhuizingen
- Verhuiswinkel
- Verwarmde en beveiligde inboedel-/archiefopslag

Goudstraat 51
2718 RD Zoetermeer
Telefoon: +31 (0)79-361 13 68
E-mail: info@henneken.nl
Internet: www.henneken.nl

Kies The Old Five

De mooiste historische plekken in Zoetermeer!

Naast The Big Five wil Oud Soetermeer The Old Five van Zoetermeer benoemen. De media besteden namelijk de laatste tijd veel aandacht aan Zoetermeer als toeristische stad. Politici, grote ondernemers en ambtenaren hebben de mond vol van de stedelijke trekpleisters The Big Five, zijnde SnowWorld, Silverdome, Dutch Water Dreams, Ayers Rock en Burg Golf. En daar moeten ook nog een zesde en zevende trekpleister bij komen.

Zoetermeeders wonen, werken en recreëren in de stad en weten allemaal hun dierbaarste plekken aan te wijzen. Historisch Genootschap Oud Soetermeer wil aandacht voor de mooiste historische plekken: bijvoorbeeld een pand, straat, waterweg of buurt. Voor het gemak hebben wij ze voorlopig The Old Five genoemd.

Uw mooiste historische plek

Wij willen niet zelf de mooiste historische plek kiezen. U kunt helpen met het vinden daarvan door úw voorkeur door te geven. Maak een lijst van de vijf mooiste plekken, eventueel met een verklaring of foto erbij.

Mail úw top vijf, The Old Five, naar che@oudsoetermeer.nl, of stuur het lijstje op naar HGOS, Dorpsstraat 7, 2712 AB Zoetermeer. Bekendmaking van The Old Five vindt plaats eind november tijdens de ledenvergadering.

Een voorproefje van de mooiste plekken heeft de afgelopen zomer in het Streekblad gestaan. Zonder u te willen beïnvloeden plaatsen wij op de volgende bladzijden de twaalf foto's om uw geest aan het werk te zetten voor de samenstelling van uw eigen Old Five.

De Delftsewallen gezien vanaf de Oude Kerk richting de A12 in 1983.
(Foto R. Grootveld)

Hoeve Voorzorg in 2003.
(Foto R. Grootveld)

Gewelsteen van de voormalige openbare school. Onleesbaar, doch ooit stond hier 'Schole' op. (Foto R. Grootveld)

In 1925 maalde de molen nog in een leeg landschap. (Collectie Oud Soetermeer)

Interieur van de Oude Kerk in 1928.
(Foto Rijksdienst Cultureel Erfgoed)

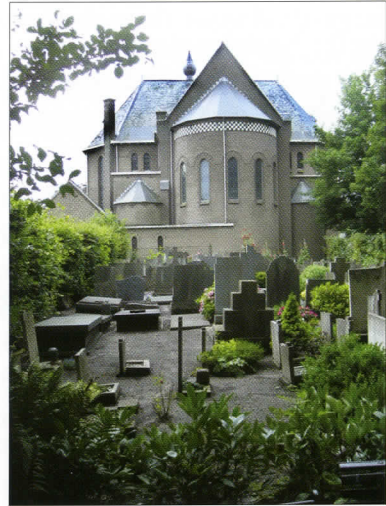

De Meerpolder richting Zoetermeer.
(Foto A. Hoogland)

De landscheiding.
(Foto T. Vermeulen)

De achterzijde van de Nicolaaskerk.
(Foto R. Grootveld)

Het oudste woonhuis aan de Dorpsstraat.
(Collectie Oud Soetermeer)

De Broekweg (nu Hogerop) werd in 1948
de Rode Pannen-buurt genoemd.
(Uitgave C. van Schuppen, Collectie Oud
Soetermeer)

De Watertoren in 1933. (Uitgave M.J. van
der Tas, Collectie Oud Soetermeer)

De gerestaureerde Hofstede Meerzigt.
(Foto A.J. Leepel)

Toekomst voor de watertoren van Zoetermeer

Jan van der Velde

Wie als Zoetermeerder, Madurodam bezoekt, zal met trots kunnen vaststellen dat daar maar liefst vijf Zoetermeerse bezienswaardigheden in miniatuur zijn te bewonderen. Eén daarvan is de watertoren van Zoetermeer. Opmerkelijk, omdat het de enige aldaar is van de ruim 260 watertorens die, vanaf het midden van de negentiende eeuw, in Nederland zijn gebouwd. Vanwege de forse afmetingen en de vaak markante situering in het doorgaans vlakke landschap beschouwden de waterleidingbedrijven de watertoren als hun visitekaartje en besteedden veel aandacht aan het uiterlijk. Dat is al goed herkenbaar bij een van de eerste watertorens: de watertoren van Den Haag. Deze toren staat in de duinen bij Scheveningen. Om het reservoir is een bakstenen muur opgetrokken. Dit verklaart de zware, brede voet van de toren met de geweldige steunberen. Deze watertoren is aan het einde van de vorige eeuw gerestaureerd en heeft nog steeds een ondersteunende functie. Wanneer in Den Haag de stroom mocht uitvallen, houdt het met water gevulde vat de druk in de leidingen op peil. Hierdoor behoort deze watertoren tot de minder dan een kwart die nog worden gebruikt van de in totaal circa 175 resterende drinkwatertorens. De sinds 1990 niet meer gebruikte watertoren van Zoetermeer behoort (helaas) tot het andere deel.

WITGOED SERVICE

D. den HOLLANDER v.o.f.

**REPARATIE EN VERKOOP VAN:
WASMACHINES
WASDROGERS
KOELKASTEN
KOOK / BAKAPPARATUUR**

Tel. 079 - 361 01 91

Lenastroom 2 - 2721 BT Zoetermeer

FAX 079 - 361 30 55

Techniek en architectuur

Simpel neergeschreven bestaat een watertoren uit een draagconstructie met daarop een waterreservoir. Het reservoir staat rechtstreeks in verbinding met het waterleidingnet en zorgt voor een constante druk op de leidingen. Het water in het reservoir dient ook als buffervoorraad. Als het waterverbruik groter is dan de aanvoer of als de wateraanvoer tijdelijk stagneert, wordt de voorraad in de watertoren aangesproken. De gemiddelde inhoud van de watertorens die men in Nederland bouwde is een kleine 450 m³. Het maximum is 2500 m³. De gemiddelde hoogte van een watertoren bedraagt zo'n 35 meter. De hoogste is ruim 60 meter. De watertoren van Zoetermeer zit iets boven het gemiddelde, met een inhoud van 500 m³ en een hoogte van 48,4 meter.

De Nederlandse watertorens vertonen een zeer divers beeld. Standaardisatie komt hier, anders dan in veel andere landen, nauwelijks voor. De oorzaak daarvan ligt enerzijds in de technische ontwikkeling die leidde tot steeds vernuftiger reservoirtypen, die steeds slankere draagconstructies mogelijk maakten. Anderzijds speelden de architectuuropvattingen een belangrijke rol. Vooral vanaf het begin van de vorige eeuw was de watertoren veelvuldig het onderwerp van de architectuurdiscussie. Vrijwel alle architectuurstromingen hadden elk hun eigen, vaak contrasterende, opvatting over het uiterlijk. Dit leverde een unieke verzameling torens op. In het algemeen is de watertoren beeldbepalend voor de

De Watertoren stond in 1960 nog vrij in het landschap. (Foto JosPe, Arnhem)

De Watertoren te Den Haag/Scheveningen.
(Foto Botine Koopmans)

gebouwde omgeving. Door de forse afmetingen en het vaak karakteristieke uiterlijk levert de watertoren een belangrijke bijdrage aan de herkenbaarheid en het karakter van de openbare ruimte. Dit kan ook worden vastgesteld van de watertoren van Zoetermeer, die beeldbepalend is voor de wijk Rokkeveen. Tijdens de Open Monumentendag van 2011 – toen de binnenkant van de toren een paar uurtjes te bezichtigen was – bleek dat vele inwoners geïnteresseerd waren in de toren en zich ook zorgen maakten over de toekomst ervan.

Toekomst

Voor het groeiend aantal buiten bedrijf gestelde watertorens zoals die van Zoetermeer rest als toekomst, herbestemming of (doorgaans onverhoopt) sloop. Het probleem is echter dat een watertoren is ontworpen voor een zeer specifieke functie. Daardoor is de toren niet zonder meer geschikt voor het huisvesten van een willekeurig andere activiteit. Aanpassing van de toren is daarvoor meestal noodzakelijk. De Zoetermeerse watertoren is verhoudingsgewijs laat ontworpen en gebouwd (1927). Gebruik is gemaakt van de laatste technische ontwikkelingen, waardoor een hele slanke draagconstructie gerealiseerd kon worden. Met een veel kleinere basis dan de watertoren van Den Haag. De watertoren is een voorbeeld van het functionalisme, een sobere en doelmatige bouwstijl. De beperkte versiering bestaat uit betonnen banden over de gevel, het decoratieve metselwerk en de wapens van de tien gemeenten plus de wapens van Zuid-Holland en Wassenaar rond de ingang. De basis heeft de vorm van een achtkant

met een doorsnede van 10,25 meter en er is daardoor relatief weinig bruikbare oppervlakte. Ter vergroting van het draagvermogen heeft de constructie nauwelijks ramen, die ook nog weinig daglicht binnen laten. Onder het reservoir is het gebouw zo goed als leeg. Slechts een ijzeren trap van 140 treden slingert langs de muren omhoog. De uitdaging is om een plan te ontwikkelen waarbij de nieuwe functie en het karakter van de watertoren elkaar versterken. Dit met het doel om niet alleen een waardevol industrieel object te behouden, maar tevens een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de eigentijdse bebouwing in zijn omgeving. In Nederland kregen inmiddels ruim dertig buiten bedrijf gestelde watertorens een andere bestemming. De nieuwe functies lopen uiteen van woon-eenheden en kantoren tot museum, expositieruimte en landmark. Voor zo'n verbouwing is een waarschuwing wel op z'n plaats. De niet ver afgelegen watertoren van Hazerswoude-Rijnowoude

Door de inwerking van water in het beton komt de ijzeren wapening bloot te liggen, 2011. (Foto Ed Stevenhagen)

heeft een nieuwe functie, maar: 'Het is waarschijnlijk de duurste verbouwde watertoren van Nederland en uitgedrukt per vierkante meter het duurste bedrijfsgebouw van Nederland, omdat er slechts vier werkplekken zijn.' aldus internet encyclopedie Wikipedia. Bij de watertoren van Zoetermeer vormt de schoonheid van zijn uitgekiend functionalisme echter tevens zijn zwakte. Als het gebouw een openbare functie krijgt dient het gebouw in het kader van de toegankelijkheid een lift te krijgen, waardoor de al beperkt bruikbare oppervlakte nog kleiner wordt. Om meer daglicht te krijgen moeten de ramen worden vergroot, hetgeen afbreuk doet aan de oorspronkelijke soberheid. Niettegenstaande deze extra te overwinnen moeilijkheden zijn er plannen voor hergebruik ontwikkeld. Begin deze eeuw lanceerde Van Dorp Multiplier bv een plan om van de watertoren een technisch leercentrum te maken. 'Kinderen van groep 7 en 8 zouden op een leuke manier om kunnen gaan met techniek. Dat gebeurt nu te weinig.' Door in de lege ruimte onder het reservoir tussenvloeren aan te brengen zou veel extra ruimte ontstaan. Voor een betere bereikbaarheid zou er een liftpartij buiten het gebouw moeten komen. Als vluchtweg zou tevens een buitentrapp geplaatst moeten worden. Belangstelling vanuit de onderwijssector bleef evenwel uit. Daarna lanceerde een ander Zoetermeers bedrijf het idee om de

west

radio tv internet

altijd dichterbij!

volg ons via @OmroepWest

www.facebook.com/omroepwest

www.youtube.com/omroepwest

Digitaal vindt u TV West op kanaal 989

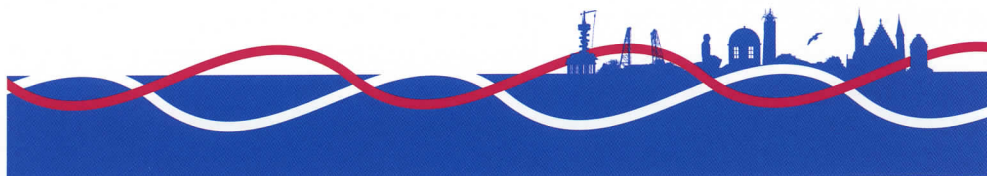
Ook in Zoetermeer!

Nieuws, Sport en andere actuele berichten uit de regio Zoetermeer zijn elke dag te vinden bij Omroep West: op 89.3 Radio West, Tv West en Westonline.nl. Maar ook via West Teletext en sociale media zoals Twitter, Hyves en Facebook.

Met 120.000 inwoners en veel bedrijvigheid is Zoetermeer een belangrijke kern in het uitzendgebied van Omroep West. De redactie heeft dan ook veel aandacht voor het nieuws, verkeer, de sport en evenementen en ontwikkelingen in de stad.

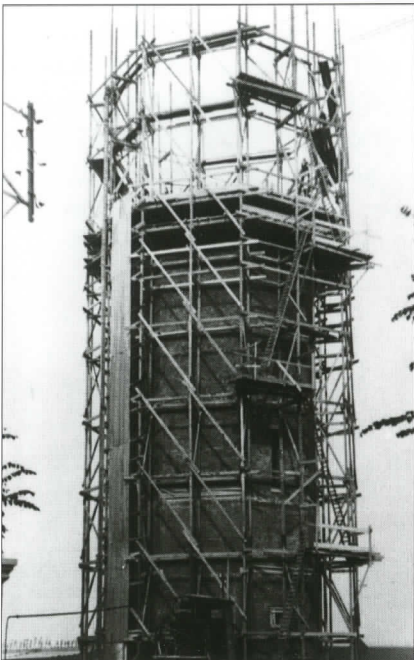
Voor actueel regionaal nieuws kan men op elk moment terecht op de vertrouwde kanalen van Omroep West.

Live radio vanaf de markt in Zoetermeer, tijdens Musicalday op 28 mei 2011.

watertoren in te richten als kennis- en voorlichtingscentrum over duurzame technologie. Dit bleek financieel niet realiseerbaar. De inmiddels slechter wordende staat van onderhoud van de watertoren vormde voor het gemeenteraadslid Rob Wessels aanleiding om in de zomer van 2010 het college van burgemeester en wethouders te vragen wat de plannen waren met het 'officieel gemeentelijk monument'. B&W antwoordde dat 'voor de zomer 2011 duidelijkheid dient te worden verkregen over de haalbaarheid van een commerciële exploitatie door een marktpartij waarbij deze te selecteren partij zich vastlegt om noodzakelijk herstel en onderhoud aan de watertoren te plegen. Blijkt dit niet mogelijk dan zal het college voorstellen doen tot herstel en onderhoud van de watertoren door de gemeente'. Inmiddels is het herfst en het college heeft nog geen voorstel gedaan.

Nu zijn Zoetermeeders nogal geneigd alles over te laten aan de gemeente. Als wij het monument willen behouden, dan mogen wij echter niet alleen de ambtenaren het werk laten doen. Steun uit meerdere hoeken dient er te komen. De Commissie Historisch Erfgoed van het Historisch Genootschap is gaarne bereid daarin een rol te spelen.

De bouw van de Watertoren bij de Stationsstraat is halverwege, 1927. (Collectie Oud Soetermeer)

Bronnen:

Koopmans, B. ,Architectuur en stedebouw in Den Haag 1850-1940, Waanders uitgeverij, Zwolle, 1994

De Nederlandse Watertoren Stichting:
website: www.watertorens.nl.

Beantwoording schriftelijke vragen van de CDA-fractie d.d. 19 juli 2010 met betrekking tot de bouwkundige staat en de toekomst van de watertoren "De Tien Gemeenten", B&W van Zoetermeer, 17 augustus 2010

Watertoren De Tien Gemeenten, uitgave van de gemeente Zoetermeer ter gelegenheid van 25 jaar Open Monumentendag.

Geef de Watertoren een 2de kans, Van Dorp Multiplier bv.

Vermeulen, T., 1928 Eindelijk goed drinkwater, 't Seghen Waert, augustus 2005

Sprekend Verleden: In gesprek met ir. Jan Sonneveld (deel 1)

E.W. van den Burg

Wij hadden de heer Sonneveld al een poosje op ons lijstje staan. We moesten nog even weten waar hij woonde. Dat was niet zo moeilijk, want familieleden van hem wonen in Zoetermeer. Onder andere zijn zuster Corrie. Via haar kwamen we aan de weet dat Jan in Wageningen resideerde. Jan was graag bereid om naar Zoetermeer te komen om zijn levens-

verhaal aan ons te vertellen. Alweer een tijdje geleden was het zover. We hebben Jan ontvangen in 't Oude Huis, een gebouw dat nog altijd herinneringen bij hem oproept uit de tijd dat hij daar geholpen werd door tandarts Kentgens of mevrouw Kentgens.

Jan blijkt een belangwekkende loopbaan te hebben gehad. Als wij alles zouden memoreren dan zouden we daarmee het hele blad kunnen vullen. Dus hebben wij keuzes moeten maken. Het was zoveel en ook zo interessant dat wij er toch twee artikelen aan gaan wijden. Deel 1 gaat over de periode dat hij op de Zegwaartseweg een onbezorgde jeugd had en eindigt aan het eind van de lagere school.

Het gezin

'Ik ben geboren op 13 mei 1933, Zegwaartseweg 64 en dat was in die tijd nog Zegwaart. Het is op zichzelf bijzonder hoe wij aan de Zegwaartseweg terecht zijn gekomen, want hoewel mijn vader in Zegwaart geboren is, heeft hij lang op een boerderij in de Meerpolder gewoond, en is hij in 1928 naar Zegwaartseweg 64 gekomen. Zijn vader, die daar woonde, overleed op het moment dat aan mijn vader de pacht in de Meerpolder was opgezegd. Deze heeft toen van de gelegenheid gebruik gemaakt om zijn vaders boerderij over te nemen. Ons gezin bestond uit vijf kinderen; één ervan was een halfbroer, dan mijn zus en de andere twee broers. De eerste vrouw van mijn vader heette Bos en is jong overleden. Mijn vader is toen hertrouwd met een nichtje van haar. Mijn vader had toen al een zoon van drieënhalf jaar. Dus ons gezin bestaat uit één, plus vier. En die vier zijn allemaal geboren Zegwaartseweg 64. Mijn moeder was ook een Zoetermeerse, die kwam van de Voorweg. Haar meisjesnaam is Vis. Haar moeder was ook een Bos, dus we zijn familie van de Zoetermeerse Bossen. Er waren in het grote gezin van de Bossen maar twee dochters, verder een heleboel zonen. Eén dochter is naar de Haarlemmermeer gegaan; de andere dochter, die in Zoetermeer is gebleven is mijn grootmoeder.

Op mij na hebben alle kinderen van ons gezin lang in Zoetermeer gewoond. Ik ben door militaire dienst en omdat ik ben gaan studeren, een poos weg geweest. Daarna heb ik hier als afgestudeerde weer zeven en een half jaar gewoond. Vervolgens lange tijd in het buitenland, daarna nog een keer twee jaar in Zoetermeer.'

Wat deden de zus en de broers van Jan in hun verdere leven?

'Mijn oudste broer, dat is mijn halfbroer Piet, die was niet echt een bolleboos denk ik op school. Het stond wel vast dat hij in de landbouw zou blijven. Hij is later voor zichzelf begonnen. Hij heeft dat niet heel lang volgehouden. Hij is later bij de plantsoendienst in Apeldoorn terecht gekomen. En mijn zus, dat is Corrie, die zou hebben kunnen studeren en heeft dat zeker ook gewild. Ze is drie jaar ouder dan ik. In onze wereld van toen was het niet zo gebruikelijk dat meisjes gingen studeren. Zij is van de lagere school afgekomen toen het nog oorlog was. Ze ging naar de huishoudschool. Later heeft ze zich helemaal opgewerkt door zelfstudie. Ze is assistente van dokter De Bruijn geworden en later hoofd van de afdeling opname in het Diaconessenziekenhuis in Voorburg. Die heeft zichzelf gered, door zelfstudie. Mijn jongere broer Joop, die twee jaar jonger is dan ik, die heeft een landbouwopleiding gevolgd en was altijd al voorbestemd om het bedrijf van mijn vader over te nemen. Hij was achttien toen dat inderdaad gebeurde toen vader overleed. Hij heeft dat bedrijf samen met zijn zoon Jan uitgebouwd tot een groot productiebedrijf van voornamelijk spruiten. Het bedrijf heeft uiteindelijk, als een van de laatste boerenbedrijven van Zoetermeer, zijn activiteit moeten staken. Zoon Jan heeft het voortgezet in de

De boerderij Zegwaartseweg 64 werd bewoond door Joop Sonneveld en gesloopt in 1956. (Collectie Joop Sonneveld)

Hoekse Waard. Joop is met zijn echtgenote Alyco van Straalen op de ouderlijke boerderij blijven wonen. Het huis fungeert nog steeds als gastvrij trefpunt voor onze, inmiddels zeer uitgebreide, familie.

Mijn vader was blij dat ik de capaciteiten had om verder te studeren, dan hoefde hij zich er geen zorgen over te maken, dat hij een boerderij voor mij zou moeten helpen zoeken. Mijn jongste broer Bas was zoveel jonger toen mijn vader overleed. Hij is helemaal zijn eigen leven gaan leiden. Hij heeft een auto-opleiding in Driebergen gevolgd en is bij Carrosseriebedrijf Lamboo in Zoetermeer gaan werken. Hij had in feite een dubbele baan. Hij is gelijktijdig dertig jaar de geluidsmen van Lee Towers geweest. Dat waren twee maten die dag en nacht door heel Nederland in de weer waren. Als twee broers hebben ze samen die wereld bediend.

Bas is als eerste van ons gezin van vier overleden. Mijn oudste halfbroer Piet is eerder overleden. Bas woonde in Zoetermeer. Hij ging helemaal op in de muziek. Die heeft een heel ander leven geleid dan wij. Die zat in de showbusiness. Dus op mij na, zijn we een echte Zoetermeerse familie'.

Het beroep van vader?

'Zoals gezegd is mijn vader naar die boerderij aan de Zegwaartseweg gegaan en dat is op zichzelf bijzonder, want het was een kleine boerderij van slechts negen-en-een-halve hectare groot. Nog even een stapje terug. Mijn grootvader was aan de Zegwaartseweg gaan wonen, omdat hij een spierziekte had en het rustiger aan moest doen. Vandaar dat mijn vader diens boerderij in de Meer overnam en mijn grootvader aan de Zegwaartseweg een vetweiderij ging houden. Dat heeft hij gedaan op die ongeveer negen hectare grasland. Maar er was een heel grote bloementuin bij, op de dijk. Niet om bloemen te verkopen, maar dat was een soort luthofje, zullen we maar zeggen. Daar had een oom van hem gewoond, die ook in ruste was, die hield van bloemen, vandaar.

Zoals gezegd was mijn vader, toen mijn opa Sonneveld overleden was, in de gelegenheid om op dat bedrijf te gaan wonen. Hij begon er een heel intensief melkveebedrijf, terwijl hij eerst een akkerbouwbedrijf had. Daarnaast op het terrein van de bloementuin heeft hij twee druivenserres en een warenhuis voor tomaten gebouwd. Het warenhuis was aan de wegkant en de serres waren meer naar beneden, onderaan dus.

We waren vooral ook bekend vanwege de tomatenkas. De tuinderij had mijn vader afgekeken van zijn neven uit het Westland, want we zijn van origine een Westlandse familie. Op zichzelf was dat een daad van bijzonder ondernemerschap om van een akkerbouwbedrijf over te gaan op intensieve melkveehouderij en tegelijkertijd een tuinderij te beginnen. Dat is een flexibiliteit, die mij altijd aangesproken heeft. Er zijn helaas geen foto's van de serres. Hoe is het toch mogelijk dat daar geen foto's van zijn! Want het is een stuk van ons leven'.

De lagere school

'Ik ben op 1 april 1940 naar de lagere school gegaan. Ik heb gezegd dat ik op 13 mei geboren ben. En in die tijd ging je 1 april naar school. Dus ik was een late leerling zoals dat heette. En dat betekende dat ik pas op mijn zevende jaar naar de lagere school ging. En ik herinner me nog als de dag van gisteren, dat ik achterop de fiets bij mijn moeder naar school werd gebracht. Zo ging dat in die tijd. Onderweg kwamen we Nederlandse militairen tegen, op de fiets en een paar met de motor, dat herinner ik me nog.

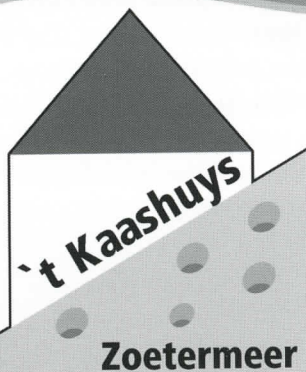
25-jarig huwelijksjubileum van het echtpaar Sonneveld -Vis. Achteraan v.l.n.r.: Corrie, Bas en Jan. Zittend v.l.n.r.: Joop, vader, moeder en Piet Sonneveld.
(Collectie Ir. Jan Sonneveld)

Ik ben dus naar school gegaan precies één maand voordat de Tweede Wereldoorlog uitbrak. En dat heeft eigenlijk heel mijn lagere schooltijd gestempeld. Ik ging oorspronkelijk wel naar de School met de Bijbel in de Dorpsstraat, maar doordat de bezetter de school regelmatig vorderde als onderkomen voor de soldaten ben ik op verschillende plekken terecht gekomen. Ik heb in een pakhuis van Boon gezeten, in het koor van de Hervormde Kerk en nog even in het lokaal van de Gereformeerde Kerk en in het gebouw van de Openbare School. Bij de School met de Bijbel was ook een houten gebouwtje. Het kippenhok noemden we dat en dat was mijn eerste schoollokaal. Ik associeer die eerste

't Kaashuys, voor al uw...

- Boerenkaasspecialiteiten
- Hollandse en buitenlandse kaasspecialiteiten
- Diverse salades en paté's
- Vers gebrande noten
- Zuidvruchten

Oók het adres
voor een leuk
kaas-kadootje!

Zoetermeer

Dorpsstraat 103 - (079) 316 76 16

Openingstijden: Di t/m do 8:30-18:00 uur, vrij 8:30-20:00 uur, za 8:30-17:00 uur. Maandag gesloten.

Het gezelligste eetcafé van het Stadshart!

7 dagen per week geopend voor lunch en diner.
Maar ook om te genieten van
een goed glas wijn of bier.

Bijvoorbeeld voor of na
een bezoek aan theater of bioscoop

Oostwaarts 4
Stadshart Zoetermeer
079- 346 31 41

www.theoldpal.nl
info@theoldpal.nl

Waar je oude vrienden hebt en nieuwe vrienden maakt!

schooltijd altijd onmiddellijk met de oorlog. Op 14 mei 1940 werd mijn verjaardag gevierd met vrienden en dat was de dag dat Rotterdam werd gebombardeerd. We zagen de rookpluimen, dus als je zegt herinner je nog iets van de oorlog, dan is het dat. Mijn verjaardag was uitgesteld omdat 13 mei 2e Pinksterdag was’.

De onderwijzers en de Tweede Wereldoorlog

‘In de eerste klas hadden we juffrouw Broers, daarna in de tweede en een groot gedeelte van de derde klas juffrouw Van Aalst uit Benthuisen. En daarna Homme de Vries. En Homme de Vries die verbind ik altijd met de periode dat we bij Boon in het pakhuis zaten. Hij was een bijzondere man. Ik herinner mij, dat hij de leerlingen punten gaf, premiepunten en als je er daarvan een aantal had, kreeg je een boekje of iets dergelijks. Het was in ieder geval de moeite waard om daar je best voor te doen. Maar hij was een wat opvliegende man en ik

Nieuwbouw van de boerderij Zegwaartseweg 64 1956-1957 in opdracht van Joop Sonneveld. (Collectie Joop Sonneveld)

herinner mij dat hij, in een opvliegende bui dat boekje verscheurd heeft waar die punten in stonden. Dat blijft je bij. Er is een onderwijzer, die ik honderd procent identificeer met de BS¹ en die herken je onmiddellijk, dat is Arend van Noort. Meester Van Noort, woonde in Benthuisen en ik woonde aan de Zegwaartseweg en daar moest hij iedere dag op de fiets langs. Hij hoorde bij het straatbeeld van de Zegwaartseweg. En we hebben nooit het vermoeden gehad dat hij

bij de ondergrondse zat. Maar na de oorlog bleek dat mijn meester bij de BS zat. Daar was je natuurlijk erg trots op. Hij heeft mij in de periode vier maanden na de zesde klas klaargestoomd voor de middelbare school, die in september 1946 voor mij begon. Daardoor kreeg ik nog meer een speciale band met hem en hij had er ook meer aardigheid in, denk ik wel eens. En van die klas, die gingen doorleren, zijn er mensen, die daarmee een bepaalde carrière zijn begonnen. Nog even iets over meester Van Noort. Hij was een man van gezag, die straalde zonder meer gezag uit. Maar het moet gezegd worden hij kon ook wel een flinke tik uitdelen. En als leerlingen onder elkaar, zei je: ‘heb je wel eens naar zijn handen gekeken? Als hij daarmee een draai om de oren geeft, dan is-ie overal

geweest". Dat is een beeld dat me te binnen schiet. En dan meester Van Toor. Jan van Toor, dat was in de periode dat we in het koor van de Hervormde Kerk zaten. Dat zijn oude beelden. Soms herinneren mensen zich precies waar ze mee bezig waren toen ze een ingrijpend bericht kregen. Dat heb ik bij een zangles van meester Van Toor. We studeerden een bepaald lied in uit "Kun je nog zingen, zing dan mee". Op dat moment werd bekend dat Appie van Straalen van de Zegwaartseweg omgekomen was bij een luchtaanval². Als ik die bepaalde melodie hoor, dan denk ik nog altijd aan dat moment. Ja, er komt in voor "O, wintertje, ik zou je voor geen schatten willen missen. Je sneeuw je ijs zij zullen mij, zo heerlijk weer verfrissen". Het zijn maar flarden, maar het is een liedje uit dat boek. Met dit voorval was de oorlog ineens heel dichtbij. Hun boerderij was bij ons in de buurt, wat verder op; hij kwam altijd langs onze boerderij als hij naar school fietste. Hij ging al in Den Haag naar school. Het is in het Wilsveen gebeurd. Hij was een achterneef van ons, maar ook iemand waar je mee opgegroeid was. Hij was een paar jaar ouder. Zo dichtbij was de oorlog nog niet eerder bij ons gekomen'.

Nog meer herinneringen aan de Tweede Wereldoorlog

'Ik had een oudere broer, Piet, hij was mijn halfbroer en die werd in 1944 opgeroepen voor de Arbeitseinsatz. Ik herinner me dat nog goed. Hij werkte bij mijn vader, ze deden samen het bedrijf. Hij was onmisbaar, maar daar werd in eerste instantie niet opgelet. Ik herinner me nog dat er twee heel grote koffers gemaakt zijn van triplex, bruin geverfd met een groot handvat er aan. En met die twee koffers heb ik hem zien weggaan. Hij is maar één nacht weggeweest, toen kwam er bericht dat hij nodig was voor het bedrijf, hij was onvervangbaar voor de voedselvoorziening. Op basis daarvan is hij teruggekomen. Hij is niet in Duitsland geweest. Hij is wel op transport geweest, maar weer teruggekomen. Wat je nooit zal vergeten, zijn de eindeloze rijen mensen, die op voedsel uit waren. Zoetermeer ligt juist tussen verschillende steden in. Verhoudingsgewijs kwamen hier veel mensen op zoek naar eten. Die konden onmogelijk allemaal geholpen worden. Dat beeld is me altijd bij gebleven. Wij hadden geen akkerbouwbedrijf, maar wel een melkveehouderij en we hadden een tuinderij. Ik herinner me dat er van vier melkbussen van 40 liter, twee bussen geleverd werden en twee bussen uitgepint. We woonden over de vaart, met een ophaalbrug, dan stonden de mensen in een rij en er was iemand van de politie, die hield er dan toezicht op. Dan ging de ophaalbrug naar beneden en konden de mensen melk kopen voor een kwartje per liter, ik weet dat niet meer precies, maar tegen de normale prijs, Als het op was, dan ging de ophaalbrug weer omhoog. Maar de aardigste anekdote is de volgende. Als kind moesten we thuis allemaal meehelpen. Dat betrof koeien melken en groenten klaar maken. Zo herinner me dat ik op zekere dag in mei 1945, dat moet zaterdag 5 mei 1945

zijn geweest, bezig was met het klaarmaken van bloemkool die mensen besteld hadden, toen iemand kwam en zei: “de oorlog is afgelopen”. Bijzonder dat je je herinnert wat je op zo’n belangrijk moment aan het doen was’.

Vader Jan Sonneveld melkt een koe. Naast hem staan zijn zoontjes Joop en Jan.
(Collectie Ir. Jan Sonneveld)

Mag Jan doorleren na de lagere school?

‘Ja, dat is iets bijzonders. Vroeger kreeg je in de vierde klas Franse les. De kinderen die naar de Franse les gingen, gingen ook vaak doorleren. Daar begon het mee. Dat was de eerste stap, maar ik had me er niet voor opgegeven. Ik wilde eigenlijk wel, maar ik had ontzettend veel last van hoofdpijn. En mijn vader was tot de conclusie gekomen dat ik vanwege mijn hoofdpijn maar niet moest doorleren. Ik zag wie er voor die Franse les doorgingen en ik dacht, daar wil ik ook bij zijn. Ik ben gewoon naar de Franse les ge-

gaan. Dat was de eerste keer dat het doorleren ter sprake kwam. Maar daarna heb ik me er constant aan vast gehouden. Ik was een ongelooflijke lezer, ik heb eindeloos veel boeken gelezen. Ik moest later op rantsoen gezet worden, ik mocht maar drie boeken per week lezen. Ik spelde ook de krant. Ik was iemand die zich als kind voor grote mensen problematiek interesseerde. We praten over de oorlogstijd en een schooltijd die tamelijk onoverzichtelijk was, waarin je toch voorbereid moest worden op de middelbare school. Ik heb al gezegd, dat ik voortreffelijk werd voorbereid door meester Arend van Noort. Aan hem heb ik veel te danken.

We hebben kunnen lezen dat Jan het vaste voornemen had om verder te gaan leren. In de volgende aflevering zullen we zien hoe hij met zijn universitaire opleiding een loopbaan kreeg die hem naar wereldsteden heeft gebracht, zoals Brussel, Beiroet, Cairo, Rome en Washington.

Noten

1 BS = Binnenlandse Strijdkrachten, het door de overheid georganiseerde verzet tegen de Duitse bezetters.

2 Op 13 september 1944 kwam Appie van Straalen om bij een beschieting door een geallieerd vliegtuig. Hieraan is uitgebreid aandacht besteed in Sporen van ... historisch Zoetermeer (HGOS 2008).

Aanwinsten voor de collectie

In het afgelopen jaar hebben we onze collectie weer mooi kunnen uitbreiden dankzij schenkingen van materiaal door vele personen:

- Dhr. G. van Doornen – foto's van Citosabussen
- Dhr. A. van der Linden – foto's bouwwerkzaamheden bioscoopzaal Van Fraassen
- Fa. Vollebregt – archiefmateriaal en foto's slagerij (zie omslag)
- Dhr. J. Heemskerk – films van een trouwerij Groenheijde-Henneken (1935), de familie Heemskerk en kruidenier Muilwijk
- Mw. Groenendijk – familiefoto's Groenendijk
- Dhr. A.C. Switzar – foto's A. van Beek, Pro Patria, bewaarschool en ouderenreis
- Dhr. P. van den Berg – film basisschool De Dillenburg 1983
- Mw. H.T.L. Doove – foto's nieuwbouw Fa. Noordam jaren '60
- Mw. J. Rook-van Oosterom – foto's schoenzaak Dorpsstraat
- Mw. H. Janse-Blonk – fotoalbum opening landbouwhuishoudschool De Dobbe 1957 en een document over het Noodcomité voedselvoorziening 1945
- Mw. A. Vermeer – foto's en knipsels over Zoetermeer

Vele anderen stelden materiaal ter beschikking dat zij na scannen graag terug wilden hebben. We proberen altijd de originelen te verwerven maar als dat om een reden niet mogelijk is, digitaliseren we ze graag.

De films afkomstig van de heren Heemskerk en Van den Berg zijn bijzonder, de eerste vooral vanwege zijn ouderdom en de andere omdat het de eerste film van/over een school is in onze collectie. Het aantal films of reproducties daarvan bedraagt nu zo'n 200 stuks. De Werkgroep Bewegend Beeld en Geluid probeert het materiaal zo goed mogelijk te beschrijven. Hulp is nog welkom!

De foto's worden opgenomen in de fotocollectie, gescand en beschreven. Dankzij een succesvolle samenwerking met het Gemeentearchief Zoetermeer kunnen we in 2012 een groot deel van de collectie in een beeldbank op internet plaatsen. Raadplegen wordt daarmee een stuk eenvoudiger, wereldwijd voor iedereen. Een drietal foto's is hierna afgebeeld om een indruk te geven van de bijzondere aanwinsten. De omslag toont een foto van slager Vollebregt, die in zijn etalage aan de Dorpsstraat adverteerde met "Paaschfeest", Paasbeest, Vleeschfeest".

In het midden van de 20^e eeuw startte Van Oosterom zijn schoenwinkel aan de Dorpsstraat 110. later zat hier slijterij Koole, tegenwoordig is hier een optiek. (schenking mw. J. Rook-van Oosterom)

Het kantoor van boter- en kaasgrossier Noordam aan de Industrieweg, begin jaren '60. (schenking mw. H.T.L. Doove)

De leerlingen van de landbouwhuishoudschool (Meidoornlaan) aan een gezamenlijke maaltijd, 1957. (schenking mw. H. Janse-Blonk)

MKZ

Voor bedrijven
en
particulieren

metaalbewerking

*MKZ Metaalbewerking B.V.
Industrieweg 21
2712 LA ZOETERMEER*

*Snijden, ponsen, zetten, lassen, draaien, frezen
Voor meer informatie www.mkz-metaalbewerking.nl*

TEL. 079-3416341

200 jaar boerderij Het Buitenbeest

Aan de Voorweg 93 staat een prachtige boerenhoeve. Al 200 jaar wroeten daar de varkens het erf om, scharrelen de kippen er rond en laten de pauwen hun veren zien. Hij is omringd door de oude Voorweg en de groene strook tussen de hoge flats van de wijk Meerzicht. De functie is veranderd: nog steeds boerderij, maar dan in dienst van de Zoetermeerse bevolking als stads- of kinderboerderij, bememd door een enthousiast team met vele vrijwilligers. De hoeve staat er 200 jaar. En daarvoor stond er ook al zo een bouwmanswoning, zelfs vanaf de droogmaking van de uitgeveende plas in 1672. Arie Vijverberg en zijn vrouw Maria van den Bosch herbouwden het pand in 1811 dat daarna tot 1976 in handen van de Van den Bosch'en zou blijven. Het hoofdgebouw met de langwerpige deel en het karakteristieke hoekpaviljoen is sinds 1967 rijksmonument. De boerderij kreeg speciale aandacht met Open Monumentendag en door het uitbrengen van een boek. Ronald Grootveld vertelt daarin over de bewoners, Botine Koopmans laat het gebouw en het erf spreken en Frans Rijkaart/Marianne Salters hebben de enthousiaste beheerders en vrijwilligers naar voren gehaald. Het boek is volledig in kleur en u betaalt voor die 32 pagina's slechts 4 euro! Te verkrijgen bij Roos Boekhandel, bij het Buitenbeest en via onze website www.publicatiesoudsoetermeer.nl .

Voorweg 91-95a, met in het midden nummer 93 tijdens de verbouwing tot kinderboerderij in 1976. (Collectie Oud Soetermeer)

De canon van Zuid-Holland

Onlangs verscheen een boekje met vijftig verhalen die betrekking hebben op de geschiedenis van Zuid-Holland: 'Canon van Zuid-Holland'. De verhalen hebben een chronologische volgorde. Het eerste gaat over de vondst van het skelet van een vrouw die ongeveer in 5500 voor Christus is overleden. In 1997 werd zij bij de graafwerkzaamheden voor de Betuwelijn gevonden in Hardinxveld-Giessendam en zij kreeg de toepasselijke naam 'Trijntje'. Het boek sluit met de geschiedenis van de Deltawerken, die in 1997 werden voltooid met de ingebruikname van de Maeslantkering. Met vijftig verhalen van drie bladzijden elk, beschrijf je niet 7500 jaar geschiedenis.

Natuurlijk krijgen de meest voor de hand liggende zaken een plek in het boek, zoals de Tachtigjarige oorlog, het begin van het koninkrijk der Nederlanden in 1813 met de landing van Willem I in Scheveningen, de Tweede Wereldoorlog en de Watersnoodramp van 1953. Maar ook minder voor de hand liggende onderwerpen treft men aan, zoals het begin van de bloembollenteelt in Nederland, het eerste badhuis in Scheveningen, de bouw van het Feyenoordstadion in 1937 en van de eerste moskee in 1955.

Bij ieder verhaal staan de adressen van musea of historische plekken die betrekking hebben op het onderwerp. Ook zijn de titels van artikelen en boeken vermeld waar men meer over het onderwerp kan lezen.

Canon van Zuid-Holland, ISBN 978-90-77842-59-1, prijs Euro 16,95.

Direct zoeken

Achternaam:

Tussenvoegsel:

Voornaam:

Vanaf jaar: tot:

Zoek alleen in: **Maak een keuze...**

Filter op rol: **Maak een keuze...**

ZOEKEN

Elke streek, stad of dorpsgemeenschap heeft wel een historische vereniging. Zo ook Zoetermeer. Wat opvalt is dat deze vereniging de laatste tijd nogal "aan de weg timmerd". Zo zijn er naast hun oude website, die binnenkort ook een facelift ondergaat, twee nieuwe sites die ook voor niet Zoetermeeders aantrekkelijk kunnen zijn.

De eerste site www.publicatiesoudsoetermeer.nl laat al hun boeken e.d. zien, als laatste "Proeven van Zoetermeerse Zuivel". Een bedrijfstak, waar het boterdorp bekend mee werd, denk maar aan Nutricia.

De andere site www.allezotermeeders.nl (zie boven) waar de vereniging alle akten van de burgerlijke stand van de dorpen Segwaart en Zoetermeer heeft opgezet.

Mensen met voorouders uit die dorpen kunnen heel makkelijk die gegevens opzoeken. De bedoeling is dat te zijner tijd de doop, trouw en begraafboeken openbaar worden en op die manier ook alle bewonersgegevens van voor 1811.

De adverteerders en de hierna genoemde bedrijven maken met hun steun de activiteiten van Oud Soetermeer mogelijk.

Van As Makelaardij bv

www.van_as.nl

Bouwmarkt De Bouwhof

www.bouwhof.com

Cammeraat IJzerwaren

Eerste Stationsstr. 48, tel. (079) 316 37 31

Carrosseriefabriek Joost Lamboo bv

www.lamboo.nl

Het Fluitschip historisch onderzoeks-
en adviesbureau, www.fluitschip.nl

Henneken Radio en TV

www.radiohenneken.nl

Roos Kantoorboekhandel

Dorpsstraat 155, tel. (079) 316 35 80

Schoenen Van Veen

Dorpsstraat 83, tel. (079) 316 31 65

Bode Scholten BV

www.bode-scholten.nl

Linthout Foto Video

www.fotolinthout.nl

Blomsma Print & Sign

www.blomsma.nl

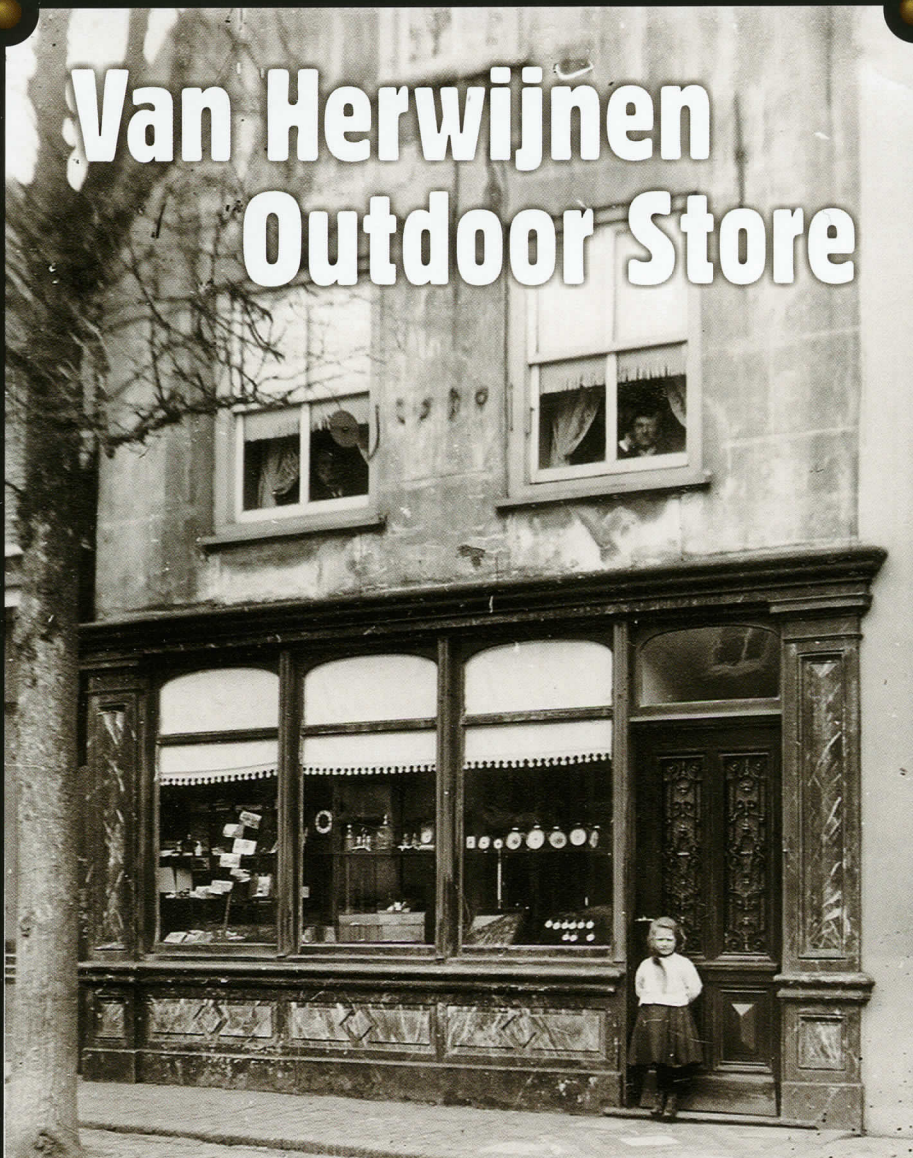
Van der Slik Caravan Centrum

Zoetermeer

www.vanderslik.nl

Wilt u ook adverteren? Neem contact op met de penningmeester
dhr. L. Vlastra, penningmeester@oudsoetermeer.nl of bel 06 26090299.

Van Herwijnen Outdoor Store

*Dorpsstraat 66
anno 1908*

vrijtijdskleding
wandelschoenen
bergschoenen
tenten

van
Herwijnen

dartsport
schietsport
campingaz dealer
kampeerartikelen

Dorpsstraat 66 - Zoetermeer - Telefoon (079) 316 35 51 - www.herwijnenzoetermeer.nl